

Sa godišnje konferencije ICOM-a

Posjetitelj mora postati korisnik muzeja

• Muzejska dokumentacija trebala bi biti dostupna širokoj publici putem Interneta • Još uvijek se osjeća nedostatak digitalne slike - vizualnog doživljaja muzejskih predmeta što bi pridonijelo širenju znanja o pojedinim fundusima

U Muzeju grada Zagreba 16. i 17. listopada održana je godišnja konferencija CEICOM-a, ICOM-ove grupe za Srednju Europu. ICOM je međunarodno udruženje muzeja, a na ovom skupu, po prvi puta održanom u Hrvatskoj, sudjelovali su sudionici iz sedam europskih zemalja: Austrija, Češka, Njemačka, Mađarska, Poljska, Slovačka i Slovenija.

Konferencija u Zagrebu nastavak je godišnjih sastanaka koji su se već održali u Weimaru, Budimpešti, Grazu, Münchenu i Varšavi, rekao je gospodin Želimir Koščević, predsjednik ICOM-a Hrvatske na konferenciji za tisak održanoj 14. listopada u Muzeju grada Zagreba.

Prof. Željka Kolveshi, muzejska savjetnica i potpredsjednica nacionalnog komiteta ICOM-a rekla je da je ova godišnja konferencija CEICOM-a (neformalna regionalna organizacija Međunarodnog savjeta za muzeje) prilika da na pravi način prezentiramo Zagreb i Hrvatsku.

Posebni gosti na ovoj konferenciji bili su dr. Ivo Maroević i dr. Tomislav Šola s Katedre za muzeologiju, prof. Ruža Marić ravnateljica Muzeja Vukovar, te gospodin Walter Koch stručnjak za informatizaciju muzeja iz Graza.

Tema ovogodišnjeg sastanka bila je Muzej kao mjesto doživljaja i izvor informacija, tako da se radni dio sastanka odvijao u dvije odvojene sekcije.

Prof. Željka Kolveshi, muzejska savjetnica i potpredsjednica nacionalnog komiteta ICOM-a dala je kratak rezime dvodnevni događanja:

Na početku sastanka bilo je rečeno da su još dvije zemlje zatražile da se pridruže ICOM-u, a to su Italija i Rumunjska. Grupa se osnovala iz razloga što postoje specifični problemi koji povezuju muzejsku djelatnost ovih zemalja, koje pripadaju geopolitički, kulturno i duhovno istome prostoru.

Od 1993. godine, kada je grupa počela funkcionirati, odlučeno je da na godišnjim sastancima svaka država sudjeluje sa po dva predstavnika od kojih bi svaki trebao sudjelovati u radu dvije formirane radne grupe. Prva je za informatizaciju, odnosno kompjuterizaciju zbog objedinjavanja i distribucije podataka, a druga, obzirom na muzejsku legislativu i uređenje muzejske djelatnosti prema postojećim ili novoutvrđenim zakonima koji se uglavnom tiču statusa vlasništva nad muzejima, koji su uglavnom bili državni, a koji uslijed promjene u zadnjih 10 godina se uglavnom usmjeravaju ka deatizaciji i pripadnosti, te odgovornosti lokalnih vlasti.

Ova grupa radila je po usmjerenju Muzej kao izvor informacija i mjesto doživljaja.

Gostujući predavači na plenarnim sjednicama bili su profesori Zagrebačke katedre za muzeologiju dr. prof. Ivo Maroević i dr. prof. Tomislav Šola, koji su dali osnovne koordinate za ova dva pola unutar muzejske djelatnosti za zadnje desetljeće.

Rad cijele grupe dijelom je bio zajednički, a dijelom samostalan, da bi osobe koje su direktno uključene na provedbi standarda za informatizaciju ili pitanja otvorenosti muzeja prema publici mogle iznijeti svoja iskustva i mišljenja.

Prvog dana na plenarnoj sjednici uvodna predavanja imao je mr. dr. Walter Koch iz Austrije, stručnjak za informatizaciju koji je iznio svoja iskustva u financiranju istraživačkih projekata od Europske unije. Od svih projekata koji traže novac na tom polju za 1999. godinu prihvaćen je peti okvirni program pod nazivom »Program za istraživanje, razvoj tehnologije i primjenu«, koji je financijski podržan za razdoblje od pet godina.

Unutar informacijske grupe vodeću riječ imala je dr. Regina Scheffel iz Njemačke, koja je naglasila vrlo važnu povezanost rada ove radne grupe sa ICOM-ovim međunarodnim komitetom za dokumentaciju, CIDOK-om, koji kao ICOM-ov međunarodni komitet okuplja članove iz cijelog svijeta i može pružiti širi uvid u razvoj i primjenu informatizacije u muzejskoj praksi. Upravo stoga uslijedio je zaključak da bi muzejska dokumentacija trebala biti dostupna što široj publici preko Interneta, odnosno pristupom u multimedije. Jednako tako u ovom trenutku još uvijek se osjeća nedostatak nepostojanja digitalne slike - vizualnog doživljaja muzejskih predmeta na koje se odnosi otvorena baza podataka, a koje su važne i imaju veliku ulogu.

Slijedeći zaključak, rečeno je, obzirom na bazu podataka, jeste da je ona izuzetno važna u slučajevima kada je potrebna policiji, kod nelegalnog prometa umjetninama,

Sudionici godišnje konferencije ICOM-a

Učesnici CEICOM konferencije / CEICOM Conference Participants

1.	Austria Ms. Dr. Margit Zuckriegl Rupertinum	10.	Poland Ms. Dr. Dorota Folga-Januszewska The National Museum in Warsaw
2.	Austria Ms. Dr. Margot Schindler Museum of Folk Life and Folk Art	11.	Poland Mr. Konstanty Kalinowski The National Museum in Poznan
3.	Austria Mr. Dr. Walter Koch Cultural Service Centre Austria	12.	Slovakia Ms. Ph.Dr. Jana Bahurinská Slovak National Gallery
4.	Check Republik Ms. Jana Součková National Museum	13.	Slovakia Mr. Dr. Štefan Holčík Slovak National Museum
5.	Check Republik Ms. Šplícnalová Vladimíra Dvořák's Memorial	14.	Slovenia Ms. Bernarda Županek Mestni muzej Ljubljana
6.	Germany Ms. Johanna Westphal Secretary of ICOM Germany	15.	Slovenia Ms. Dr. Verena Vidrih Perko Gorenjski muzej Kranj
7.	Germany Ms. Regine Scheffel Bayerisches Nationalmuseum	16.	Croatia Ms. Markita Franulić MDC
8.	Hungary Ms. Elisabeth Kóczian-Szentpéteri Ministry of Cultural Heritage	17.	Croatia Ms. Željka Kolveshi MGZ
9.	Hungary Mr. Miklós Rajczy Hungarian Natural History Museum		

zatim carini, kod razmjene izložaba, jednako tako i Ministarstvima koja se bave zaštitom kulturnog naslijeđa. Kao što nedostaje digitalna slika, osjeća se nedostatak ikonografskog elementa, odnosno opisa same slike, što ona prikazuje, što bi olakšalo rad upravo spomenutim službama.

Zajednički angažman na formiranju što veće baze podataka suvremene tehnologije predstavlja ne samo distribucija informacija o predmetima unutar pojedinih muzeja već zapravo širenje znanja o pojedinim fundusima. I na taj način se prilazi velikim projektima. Jedan od zanimljivijih podataka iznijela je dr. Jana Bahurinska iz Slovačke koja je angažirana kao stručnjak za informatizaciju, vanjski suradnik za izradu i provedbu programa za Slovačku nacionalnu galeriju, u kojoj je kroz nekoliko godina napravljen katalog koji sadrži informacije o 220 000 umjetničkih predmeta.

Muzej kao mjesto doživljaja

Druga grupa bavila se naslovom Muzej kao mjesto doživljaja i tu je dominirala konstanta da je Muzej kao institucija bez obzira na vrstu ili tip muzeja idealan okvir u suvremenom društvu za društvene aktivnosti. Jedan od pokazatelja prisutnosti muzeja u društvu je i broj publike, odnosno posjetitelja, koje muzej svojim programom i prvenstveno izložbama, kao i svim pratećim aktivnostima, može uspješno animirati. Veliki ili mali broj posjetitelja ne može se ujedno smatrati i jedinim relevantnim pokazateljem uspješnosti nekog muzeja, budući da je to samo jedan segment u radu ustanove koja se bavi prikupljanjem, čuvanjem, restauriranjem te stručnom i zdravstvenom obradom muzejske građe. Iz toga je na sjednici uslijedio zaključak da muzeji više ne razmišljaju o posjetitelju kao u kategoriji količine-broja, već se čak mijenja i termin koji posjetitelja preimenuje u KORISNIKA MUZEJA, korisnika koji će moći prihvatiti sve objedinjene kvalitete i primijeniti ih na svoje ostale interese.

Intenzivno se vodio razgovor o muzeju kao bitnoj točki u ponudi kulturnog turizma, pored onog klasičnog.

Sredstva za organizaciju CEICOM-a u Zagrebu osigurali su Ministarstvo kulture RH i Ured za kulturu grada Zagreba. Muzej grada Zagreba, kao domaćin, jedan je od rijetkih novouređenih muzeja koji je mogao pružiti gostoprimstvo za ovu konferenciju, a jednako tako i pokazati svoj pristup projektu suvremenog gradskog muzeja koji je realiziran otvaranjem stalnog postava u studenom 1998. godine.

Gospođa prof. Željka Kolveshi provela je goste iz sedam zemalja Muzejom grada Zagreba, a oni su izrekli vrlo visoko mišljenje o muzejskoj prezentaciji.

Muzej grada Zagreba kandidirao se za nagradu Europskog muzeja godine pri Europskom forumu, a rezultati će biti poznati u svibnju 2000.

Katarina Butković